

PAPER DETAILS

TITLE: Rusça Öğretiminde Ana Dilinin Önemi

AUTHORS: Fatih DÜZGÜN

PAGES: 289-298

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1569906>

Rusça Öğretiminde Ana Dilinin Önemi

The Importance of Native Language in Teaching Russian

Dr. Öğr. Üyesi, Fatih DÜZGÜN¹

Öz:

Yabancı dil olarak Rusça öğretiminde öğrencilerin ana dilinin kullanımını destekleyen ve karşı çıkan birçok bilim insanı vardır. Bununla birlikte, birçok araştırmacı, ana dilinin öğrenilen yabancı dil üzerindeki etkisinin kaçınılmaz olduğunu kabul etmekte ve bir yabancı dile hâkim olmada başarı elde etmek için ana dili öğrenme sürecinde kullanma ihtiyacına dikkat çekmektedir. Öğrencilerin ana diline başvurmak bir yandan ana dilinde var olan bilgi ve becerilerin öğrenilen dile geçişine yardım sağlar diğer yandan ana dilinin hedef dile olumsuz etkilerini önlemeye yardımcı olur. Ayrıca ana dili ve öğrenilen dilin birbiriyle uyumsuz olan yapıları sebebiyle oluşabilecek zorlukları engeller. Dolayısıyla ana dilinin ve hedef dilin yapılarının karşılaştırılması şüphesiz öğrenim sürecini kolaylaştırmaktadır. Ana diline başvurmak, Rusçayı öğretmek için kanıtlanmış öğretim yöntemlerinden biridir. Öğrencilere, Rus dilinin yeni öğrenilen bir olguyu, ana dilinde denk gelen olguyla karşılaştırarak incelemeleri tavsiye edilir. Farklı dillerde kelimeler ve gramer kategorileri farklı anlamlar ifade eder. Örneğin eylem türünün dil bilgisi kategorisi Rus dilinin karakteristiğidir, ancak Türk dilinde yoktur. Ayrıca aynı dil birimleri farklı özelliklere sahip olabilirler. Rus dili ve Türk dili dâhil olmak üzere farklı dillerin kelime dağarcığının semantik yapısında büyük farklılıklar vardır, çünkü her dil farklı bir anlam sistemine sahiptir. Rus ve Türk dillerinin karakteristik özelliklerini bilmek ve öğrenme sürecinde bunları

¹ Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü, Antalya/Türkiye, fatihduzgun@akdeniz.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-2199-0640

Makale Bilgisi / Article Info

Geliş / Received : 11.04.2020 - Kabul / Accepted : 10.06.2020

hesaba katmak öğretmene bu dillerin tipolojik farklılığı ile ilgili bir dizi karakteristik hatayı tespit etme ve önleme fırsatı verir.

Anahtar Sözcükler: Rusça öğretimi, iki dillilik, ana dili.

Abstract:

There are many scholars who support and oppose the use of students' native language in teaching Russian as a foreign language. However, many researchers acknowledge that the influence of the native language on the learned foreign language is inevitable and draw attention to the need to use the native language in the learning process in order to achieve success in mastering a foreign language. Students' reference to their native language, on the one hand, helps transition the knowledge and skills that exist in the native language to the learned language, on the other hand, helps prevent the negative effects of the native language on the target language. Moreover, it prevents difficulties that may occur due to the incompatible structures of the native language and the learned language. Therefore, comparing the structures of the native language and the target language undoubtedly facilitates the learning process. Referencing to the native language is one of the proven teaching methods for teaching Russian. Students are advised to examine a newly learned phenomenon of the Russian language by comparing it with the corresponding phenomenon in their native language. Words and grammatical categories in different languages mean different things. For example, the grammar category of the verb type is characteristic of the Russian language, but not in the Turkish language. In addition, the same language units may have different characteristics. There are great differences in the semantic structure of the vocabulary of different languages, including Russian and Turkish language, because each language has a different system of meaning. Knowing the characteristics of Russian and Turkish languages and taking them into account in the learning process gives the teacher the opportunity to detect and avoid a series of characteristic errors related to the typological difference of these languages.

Key Words: Teaching Russian, bilingualism, native language.

Giriş:

Yabancı dil öğretim metotlarının omurgasını oluşturan iletişimsel karakter öğrencilerin ana dilinin kullanımını dışlamaz hatta tercih eder. Öğrencilerin ana diline başvurmak bir yandan ana dilinde var olan bilgi ve becerilerin öğrenilen dile geçişine yardım sağlar diğer yandan ana dilinin hedef dile olumsuz etkilerini önlemeye yardımcı olur. Ayrıca ana dili ve öğrenilen dilin birbiriyle uyumsuz olan yapıları sebebiyle oluşabilecek spesifik zorlukları engeller. Dolayısıyla ana dilinin ve hedef dilin yapılarının karşılaştırılması şüphesiz öğrenim sürecini kolaylaştırmaktadır.

Yabancı dil öğretiminde ana dilinin ve öğrenilen dilin karşılaştırılmasının önemi ne en çok bilinçli karşılaştırmalı yöntemin modern bir modifikasyonu olan ulusa göre uyarlama yönteminde yer verilmektedir. Bu yöntem günümüzde Rusçanın yabancı dil olarak öğretilmesinde giderek daha popüler hâle gelmektedir. Bu yöntemin temelini, öğrencinin ana dilini dikkate alma ilkesi oluşturur. Buna uygun bir öğrenme stratejisi oluştururken, bu yöntemin destekçileri, yöntemin hedef dilin algılanması ve edinimi özelliklerine odaklanır.

İki sistemin karşılaştırması ve tipik hataların analizi, kaynak dil sisteminin etkisini belirlemeye yardımcı olur ve bu durum olumsuz etkinin olumlu aktarılmasına, önlenmesine ve ortadan kaldırılmasına katkıda bulunan bu tür eğitim yöntemlerinin oluşturulmasını mümkün kılar (Vagner, 2001: 8).

Ana dili sisteminin hedef dil sisteminin oluşumu üzerindeki etkisi yabancı dil eğitimi boyunca herhangi bir seviyedeki herhangi bir dil olgusunun öğrenimi sırasında gerçekleşir. Öğrencilerin ana dili sistemine başvurma ve dil bilinci ilkesi, yeni bir dil sisteminin oluşturulmasını kolaylaştırır ve ayrıca öğrenciler için çok önemli olan iletişimsel ve kültürlerarası yeterliliklerin gelişimini destekler.

Yabancı bir dili öğretirken bilinçli “ana dilinden uzaklaşmanın” önemli destekçilerinden olan Lev Vladimiroviç Şçerba’ya göre, öğrencilerin ana dilini ne kadar yabancı dil derslerinin dışında tutmak istesek de ana dilinin var olduğunu kabul etmeli ve bu onu düşmandan dosta dönüştürmeliyiz (Şçerba, 1974: 313). Şçerba yabancı dil öğretimi derslerinde öğrencilerin bilincinden ana dilini çıkarmanın imkânsız olduğunu ve bu gerçeğin kabul edilmesi gerektiğini, öğrenilen dilin kurallarını oluşturma ihtiyacını değil, ancak yabancı dilin ve öğrencilerin ana dilinin karşılaştırılmasına dayanan kuralları oluşturma ihtiyacını belirlediğini ifade eder (Şçerba, 2004: 343).

Dil bilimci Vitali Grigoryeviç Kostomarov ve Olga Danilovna Mitrofanova, iki dilliliğin özelliklerini analiz ederek öğrencilerin ana dillerine başvurma gerekliliği durumu şu şekilde sıralarlar:

1. Dilin farklı alanlarındaki benzerliklerini ve farklılıklarını tespit etmek için öğrenilen dilin ve ana dilinin öğrenme sürecinin karşılaştırılması, dillerin etkileşim içinde olmasıyla ortaya çıkabilecek olumsuz sonuçların tahmin edilmesine ve önlenmesine olanak tanır.

2. Belirli uluslara uygun öğrenme araçları oluştururken öğrencilerin ana dillerinin hesaba katılması gerekir.

3. Yabancılar için Rusçanın uygulamalı derslerinde dil bilgisel materyali, kelime anlamını ve diğer olguları açıklarken, organizasyon sorunlarını çözmek için ana dilinin kullanılması gerekir.

4. Farklı milletlerden gelen öğrenciler için standart eğitim materyallerini kullanırken öğrencilerin ana dillerinin dikkate alınması gerekir. Evrensel ders kitaplarının kullanılması durumunda, Rusça öğretmeni, öğrencilerin bu koşullu materyalinin ediniminin bilişsel ve psikolojik özelliklerini göz önünde bulundurarak, öğrenilen dilin konularının hangi sırayla ve hangi formda sunulması, metinlerle ilgili yorumların ne olması, yabancı dil becerilerinin ve yetilerinin etkinliğini arttırmak için hangi ek alıştırmaların dâhil edilmesi gerektiğini belirler (Kostomarov ve Mitrofanova, 1979: 67-73).

Yabancı dil eğitiminin temel metodolojik ilkelerinden biri olarak ana dilini dikkate alma ilkesi uzun zamandır birçok bilim insanının merkeze aldığı bir konudur. Ana dili konusu, yabancı dil öğrenme yöntemlerinin geliştirilmesinde ortaya çıkar ve bilinen bazı metodolojik öğrenme prensiplerine yansır:

- a) ana dile dayanma,
- b) ana dili dikkate alma,
- c) ana dilin eğitim sürecinden tamamen hariç tutulması.

Bununla birlikte, birçok araştırmacı, ana dilinin öğrenilen yabancı dil üzerindeki etkisinin kaçınılmaz olduğunu kabul etmekte ve bir yabancı dile hâkim olmada başarı elde etmek için ana dili öğrenme sürecinde kullanma ihtiyacına dikkat çekmektedir.

Öğrencilerin tüm konuşma mekanizmaları ana dili temelinde oluşur ve çevredeki gerçekliğin millî bakış açısını yansıtır. Yabancı dilde iletişim eğitiminin ilk aşamasında, öğrenci ana dili yoluyla sözcüksel becerilere hâkim olur ve yeni sözcüksel birimleri gerçek nesnelerle değil ana dilin sözcükleriyle ilişkilendirir. Bir yabancı dile hâkim olmanın ilk aşamasında, iki dilliliğe benzeyen ikincil bir iki dillilik türü ortaya çıkar.

Bu durum aslında öğrencinin zihninde bazı stratejiler kullanılarak bir takım hipotezlerin kurulduğunun göstergesidir. Bu süreçte hem kaynak dilin hem de hedef dilin bir takım özelliklerini taşıyan ama her ikisinin sistemiyle de tam manada uyumlu olmayan bir “ara dil” ortaya çıkar (Kalkan, 2018: 98). Kupfer/ Schreiner’in (1994: 10) “hedef dilin nihai haline giden yoldaki ara mamül” olarak tarif ettiği bu olguyu Appeltauer (2001: 680) iki dilin çarpışmasıyla ortaya çıkan bir ara evre olarak görmektedir. Hedef dile ulaşmak için çaba sarf edilmekte ama ana dilin etkisi hala belirgin bir biçimde hissedilmektedir.

Yabancı dil iletişimsel yetkinliğinin daha yüksek seviyesinde, ana dili ve öğrenilen dilin eş güdümlü olduğu bir iki dillilik türü ortaya çıkar. Yeni bir dil öğrenirken, öğrenci her zaman yabancı bir dilde belirli bir dil olgusunu açıklamak için ana diline döner ve ana diline dayanarak bilinmeyen dilsel gerçekleri ve olguları anlamaya çalışır. Bir öğretmenin ana dillerine başvurmadan öğrencilere belirli bir ifadede gizlenmiş ince semantik nüansları açıklaması zor olabilir ve bu da bir yabancı dil dersini etkisiz hâle getirecektir.

İkinci bir dili öğrenirken öğrencilerin zihinlerinde iki farklı dil normun etkileşiminin ortaya çıkması kaçınılmazdır. Psikolog ve dil bilimci Aleksey Alekseeviç Leontev, dil becerileri teorisini geliştirirken, Rus dilinin dil bilgisi sisteminin öğrencilerin ana dilinin dil bilgisi sistemiyle paralel olarak öğrenciler tarafından bağımsız bir biçimde inşa edilemeyeceğini, iki dilin kesinlikle temasa geçtiğini belirtir (Leontev, 1963: 107).

Yabancı dil eğitiminin ilk aşamasında, önemli ölçüde işlev görebilecekleri durumlarda, ana dilinden bilgi, beceri ve yetenek aktarılması kabul edilebilir. Türk öğrencilerin eğitimleri sırasında Rus diline ait kuralları ihlal edebilecekleri bilinmektedir. Bu ihlaller iç ve dış sebeplerden kaynaklanabilir. Dış faktörlere örnek olarak çok miktarda yeni materyal sunumu, öğretim yöntemlerinin yetersizliği ve materyalin öğretmen tarafından doğru bir şekilde sunulmaması gösterilebilir. Dil kuralları ihlalinin iç nedenleri ise şöyle sıralanabilir: Rus dilinin yapısının özellikleri ve bu özelliklerin algı süreci, ezber ve hafızada tutma ile ilgili iki dilliliğin neden olduğu psikolojik zorluklar.

İki dillilik, dil bilim, psikoloji ve sosyoloji bilim dalları tarafından incelenmektedir. İki dilliliği incelerken dil bilimin görevi, temas eden dilleri karşılaştırmak ve ortaya çıkarılan spesifik özellikleri tanımlamaktır. Psikolojinin görevi, bir kişinin iki dil sistemine ait ifadelerin algılamasını ve üretmesini sağlayan zihinsel mekanizmaların incelenmesidir. Sosyolojinin görevleri ise iki dilli insanların konuşma davranışları ile iletişimin sosyal durumu arasındaki ilişkinin incelenmesidir. İki dillilik dil bilim açısından ele alındığında, dillerin temasları altında yatan dilsel olguların sonuçları psikoloji açısından, bir kişinin iletişim için iki dil sisteminin kullanmasını sağlayan konuşma mekanizmaları; sosyoloji açısından, iki dilin dönüşümlü olarak kullanılması pratiği olarak anlaşılmaktadır.

Türkiye şartlarında üniversite öncesi öğrenciler, istisnaları olmakla beraber, Rusça eğitimi almamaktadır. Hâlihazırda üniversitelerde Rusça eğitimi sıfırdan başlamakta ve bu sebeple eğitimin ilk aşamasında ana dilinin olumsuz etkisiyle öğrenciler tarafından çokça hata yapılmaktadır. Olumsuz etki, konuşma becerilerinin bir dilden diğerine aktarılmasından kaynaklanan, yabancı dilin edinimini engelleyen bir süreç olarak anlaşılmaktadır. Lev Semyonoviç Vygotskiy'in ifade ettiği gibi, yabancı dillerin edinimi, ana dilinin anlamının uzun süreli farkındalığına dayanan bir tür kendine özgü süreçtir. (Vygotskiy, 1956:124).

Olumsuz etki hem psikolojik hem de dilsel faktörlerden kaynaklanmaktadır. Ana dilsel faktörler, öğrenilen ve ana dillerin dil bilgisel yapılarındaki farklılıklardır. Yukarıda belirtildiği gibi, dilsel faktörle yakından bağlantılı olarak dil bilgisel olumsuz etkinin sebeplerinden diğeri psikolojik faktörlerdir. Çünkü iki dilli bir öğrencinin zihinsel etkinliği kendi ana diline dayanır ve düşüncenin ifadeye geçmesi Rus dilinin dil bilgisel araçlarıyla gerçekleştirilir. Yabancı dilin öğrenim sürecinde ana dilinin dil bilgisi kuralları baskın olduğundan, zihinsel aktivite ve öğrencinin konuşma yetenekleri arasında bir boşluk ortaya çıkar. Bir dil sisteminin dil bilgisel normlarının diğerinin sınırlarına girmesi, öğrencinin konuşmasına öğrenilen dilin dil bilgisel normlarının olumsuz etki yanlıları şeklinde yansır.

Dilsel olumsuz etki şunları içerir:

1) Fonetik hatalar: Rus dilinin seslerinin ana dili sesleri ile telaffuz ve ifade edilmesi, yani ana dilinin gerçeklerinin öğrenilen Rusçaya dayatılmasından kaynaklanan hatalar;

2) Morfolojik hatalar: Türk dilinde cinsiyet, durum, tür gibi Rus diline özgü dil bilgisel kategorilerin yokluğundan kaynaklanan hatalar;

3) Söz dizimi hataları: Esas olarak kelimeler arasındaki uyum, farklı cümle türleri, ana dili ve öğrenilen dillerin yapısındaki cümlenin sırasından kaynaklanan hatalar.

Farklı dillerde kelimeler ve gramer kategorileri farklı anlamlar ifade eder. Eylem türünün dil bilgisi kategorisi Rus dilinin karakteristiğidir, ancak Türk dilinde yoktur. Ayrıca aynı dil birimleri farklı özelliklere sahip olabilirler. Rus dili ve Türk dili dâhil olmak üzere farklı dillerin kelime dağarcığının semantik yapısında büyük farklılıklar vardır, çünkü her dil farklı bir anlam sistemine sahiptir. Öğrenme sürecinde, genellikle aşağıdaki olgular ayırt edilir:

a) Rusça ve ana dilinde kesişen, öğrenilen dile aktarılabilenler,

b) Sadece ayarlanması gereken kısmen eşleşenler,

c) Uyuşmayan veya dillerin birinde hiç olmayanlar.

Sonuç:

Rus ve Türk dillerinin karakteristik özelliklerini bilmek ve öğrenme sürecinde bunları hesaba katmak öğretmene bu dillerin tipolojik farklılığı ile ilgili bir dizi karakteristik hatayı tespit etme ve önleme fırsatı verir. Türk öğrenciler için ana dilinden bilinçli uzaklaştırma, ancak öğrenciler belirli bir seviyede Rus dilinin edinimini gerçekleştirdikten sonra daha uygundur.

Öğretmenin, öğrencilerle çalışırken öğrenilen dilin ve ana dilinin dil bilgisel yapısındaki önemli farklılıkları dikkate alması son derece önemlidir. Bu çalışmanın ortaya koyduğu üzere, Rus ve Türk dillerinde ifade edilen dil araçlarının özelliklerinden kaynaklanan dil bilgisi faktörleri ve Türk dilinde bulunmayan Rus dilinin belirli dil bilgisi kategorileri önem taşır. Alıştırma sistemi; Türk dilinin özellikleri ve Rus dilinin en zor dil olguları dikkate alınarak oluşturulmalıdır. Öğretmen, eğitim materyalini böyle bir sırayla düzenlemeli ve muhtemel zorlukların üstesinden gelmeye katkıda bulunacak bir alıştırma seçimiyle sunmalıdır. Böylece, öğrencilerin ana dilinin özelliklerini öğrenilen dilin özellikleriyle karşılaştırıp dikkate almak eğitim materyalinin rasyonel organizasyonu ve öğrencilerin bilişsel ve pratik faaliyetlerinin aktivasyonu için bir temel oluşturur ve ders etkinliğini artırır. Türk öğrencilerin ana dillerinin özelliklerinin belirlenmesi, yeni materyallerin en rasyonel sunumunu sağlayarak öğrencilerin Rusça konuşmalarının geliştirilmesine, aktif kelime dağarcığının zenginleştirilmesine, dilin herhangi bir bölümünün edinimindeki zorlukların engellenmesine ve olası olumsuz etki hatalarının önlenmesine yardımcı olur.

Ana diline başvurmak, Rusçayı öğretmek için kanıtlanmış öğretim yöntemlerinden biridir. Öğrencilere, Rus dilinin yeni öğrenilen bir olguyu, ana dilinde denk gelen olguyla karşılaştırarak incelemeleri tavsiye edilir. Öğretmen, Rus ve Türk dillerinin dil bilgisel yapısında bulunan temel farklılıkları dikkate almalıdır. Ana dilinin özellikleri, Türk öğrenciler için en zor olan dil bilgisel konularda titizlikle düşünülmüş alıştırmalarda uygulanmalıdır.

Kaynakça:

VAGNER Vera Nikolaevna, (2001), *Metodika prepodavaniya russkogo yazıka anglogovoryaşım i frankogovoryaşım*. Moskova: Gumanit. izd. tsentr VLADOS.

VIGOTSKIY Lev Semyonoviç, (1956) *İzbrannıe psihologičeskie issledovaniya: Mışlenie i reç*. Moskova: izd. APN RSFSR.

KOSTOMAROV Vitali Grigoreviç, MİTROFANOVA Olga Danilovna, (1979) Metodika kak nauka: Metodičeskaya problematika dvuyaziçya // *Russkiy yazık za ru-bejom*. II, 6: 67-73

LEONTEV Aleksey Alekseyeviç, (1963) *Vozniknovenie i pervonaçalnoe razvitie yazıka*. Moskova: izd. AN SSSR.

ŞÇERBA Lev Vladimiroviç, (1974) *K voprosu o dvuyaziçii* // Şçerba L.V. Yazıkova-ya sistema i reçevaya deyatelnost. Leningrad: izd. Nauka, 313-318.

ŞÇERBA Lev Vladimiroviç, (2004) *Yazıkovaya sistema i reçevaya deyatelnost*. Moskova: izd. Editorial URSS.

KALKAN, Hasan Kazım (2018). “Eine Studie zur fehleranalytischen Kompetenz der Studierenden in der Deutschlehrendenausbildung”. *Diyalog*, (1). 97-113

APELTAUER, Ernst (2001): “Zweitspracherwerb als Lernaktivität I: Lerner-sprache-Lernprozesse Lernprobleme”, in: Helbig, Gerhard / Götze, Lutz / Henrici, Gert / Krumm, Hans-Jürgen (Hg.): *Deutsch als Fremdsprache. Ein internationales Handbuch*, 1. Halbband, Berlin/New York, S. 677- 684.

KUPFER-SCHREİNER, Claudia (1994): Sprachdidaktik und Sprachentwicklung im Rahmen interkultureller Erziehung. *Das Nürnberger Modell*, Weinheim.

Extended Abstract:

The communicative character, which forms the backbone of foreign language teaching methods, does not exclude students' use of their native language, and even prefers it. Referencing students' native language helps the knowledge and skills available in their native language to be transferred to the learned language, on the other hand, helps to prevent the negative effects of the native language on the target language. In addition, it prevents specific difficulties that may occur due to the incompatible structures of the native language and the learned language. Therefore, comparing the structures of the native language and the target language undoubtedly facilitates the learning process.

The importance of comparing the native language and the learned language in foreign language teaching is most emphasized in the adaptation method, which is a modern modification of the conscious comparative method. This method is becoming more and more popular today for teaching Russian as a foreign language. The basis of this method is the principle of considering the student's native language. In creating an appropriate learning strategy, supporters of this method focus on the method's perception and acquisition characteristics of the target language.

The impact of the native language system on the formation of the target language system occurs during the learning of any language phenomenon at any level throughout foreign language education. The principle of referencing to the native language system of students and language awareness facilitates the creation of a new language system, and also supports the development of communicative and intercultural competencies, which are very important for students. All speech mechanisms of students are based on their native language and reflect the national perspective of the surrounding reality. In the first phase of foreign language communication training, the student becomes proficient in lexical skills through their native language and associates new lexical units with the words of the native language, not with real objects. In the first stage of mastering a foreign language, a secondary type of bilingualism appears, similar to bilingualism.

At a higher level of foreign language communicative competence, a type of bilingualism occurs in which the native language and the learned language are coordinated. When learning a new language, the student always turns to their native language to explain a specific language phenomenon in a foreign language and tries to understand unknown linguistic facts and facts based on their native language. It can be difficult for a teacher to explain the subtle semantic nuances hidden in a particular phrase to students without resorting to their native language, which would render a foreign language lesson ineffective.

In the conditions of Turkey, pre-university students do not receive Russian education, although there are exceptions. Currently, Russian education in universities starts from scratch, and therefore, in the first stage of education, many mistakes are made by students due to the negative impact of their native language. The negative effect is understood as a process resulting from the transfer of speaking skills from one language to another, hindering the acquisition of a foreign language.

It is extremely important that the teacher takes into account the important differences in the grammatical structure of the learned language and the native language while working with students. As this study demonstrates, grammatical factors stemming from the characteristics of language tools expressed in Russian and Turkish languages and certain grammatical categories of the Russian language not found in the Turkish language are important. The exercise system should be formed by taking into account the characteristics of the Turkish language and the most difficult language phenomena of the Russian language. The teacher should organize the educational material in such an order and present it with a selection of exercises that will contribute to overcoming any possible difficulties. Thus, comparing and considering the characteristics of the students' native language with the characteristics of the learned language creates a basis for the rational organization of the educational material and the activation of students' cognitive and practical activities and increases the effectiveness of the lesson. Determining the characteristics of Turkish students' native languages helps to improve the Russian speech of students by providing the most rational presentation of new materials, to enrich their active vocabulary, to prevent difficulties in the acquisition of any part of the language and to prevent possible negative impact errors.

Referencing to native language is one of the proven teaching methods for teaching Russian. Students are advised to examine a newly learned phenomenon of the Russian language by comparing it with the corresponding phenomenon in their native language. The teacher should take into account the basic differences in the linguistic structure of the Russian and Turkish languages. The characteristics of the native language should be applied in meticulously thought-out exercises on linguistic subjects, which are the most difficult for Turkish students.